

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భాగవతే ఉద్ధవగీతాసు
॥ పంచదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ పంచదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీఉద్ధవ ఉవాచ

విధిశ్చ ప్రతిషేధశ్చ నిగమో హీశ్వరస్య తే ।
అవేక్షతేఽరవిందాక్ష గుణం దోషం చ కర్మణాం ॥ 15.1 ॥

వర్ణాశ్రమవికల్పం చ ప్రతిలోమానులోమజం ।
ద్రవ్యదేశవయఃకాలాన్ స్వర్గం నరకమేవ చ ॥ 15.2 ॥

గుణదోషభిదాదృష్టిమంతరేణ వచస్తవ ।
నిఃశ్రేయసం కథం నృణాం నిషేధవిధిలక్షణం ॥ 15.3 ॥

పితృదేవమనుష్యానాం వేదశ్చక్షుస్తవేశ్వర ।
శ్రేయస్త్యనుపలభ్యేఽర్థే సాధ్యసాధనయోరపి ॥ 15.4 ॥

గుణదోషభిదాదృష్టిర్నిగమాత్తే న హి స్వతః ।
నిగమేనాపవాదశ్చ భిదాయా ఇతి హ భ్రమః ॥ 15.5 ॥

శ్రీభగవానువాచ
యోగాస్తయో మయా ప్రోక్తా నృణాం శ్రేయోవిధిత్సయా ।
జ్ఞానం కర్మ చ భక్తిశ్చ నోపాయోఽన్యోఽస్తి కుత్రచిత్ ॥ 15.6 ॥

నిర్విణ్ణానాం జ్ఞానయోగో న్యాసినామిహ కర్మసు ।
తేష్వనిర్విణ్ణచిత్తానాం కర్మయోగస్తు కామినాం ॥ 15.7 ॥

యదృచ్ఛయా మత్కథాదౌ జాతశ్రద్ధస్తు యః పుమాన్ ।
న నిర్విణ్ణో నాతిసక్తో భక్తియోగోఽస్య సిద్ధిదః ॥ 15.8 ॥

తావత్ కర్మాణి కుర్వీత న నిర్విద్యేత యావతా |
మత్యథాశ్రవణాదౌ వా శ్రద్ధా యావన్న జాయతే || 15.9 ||

స్వధర్మస్థో యజన్ యజ్ఞైరనాశీకామ ఉధవ |
న యాతి స్వర్గనరకౌ యద్యన్యన్న సమాచరేత్ || 15.10 ||

అస్మిల్లోకే వర్తమానః స్వధర్మస్థోఽనఘః శుచిః |
జ్ఞానం విశుద్ధమాప్నోతి మద్భక్తిం వా యదృచ్ఛయా || 15.11 ||

స్వర్గిణోఽప్యేతమిచ్ఛంతి లోకం నిరయిణస్తథా |
సాధకం జ్ఞానభక్తిభ్యాముభయం తదసాధకం || 15.12 ||

న నరః స్వర్గతిం కాంక్షేన్నారకీం వా విచక్షణః |
నేమం లోకం చ కాంక్షేత దేహావేశాత్ ప్రమాద్యతి || 15.13 ||

ఏతద్ విద్వాన్ పురా మృత్యోరభవాయ ఘటేత సః |
అప్రమత్త ఇదం జ్ఞాత్వా మర్త్యమప్యర్థసిద్ధిదం || 15.14 ||

చిద్యమానం యమైరేతైః కృతనీడం వనస్పతిం |
ఖగః స్వకేతముత్సృజ్య క్షేమం యాతి హ్యాలంపటః || 15.15 ||

అహోరాత్రైశ్చిద్యమానం బుద్ధ్వాఽఽయుర్భయవేపథుః |
ముక్తసంగః పరం బుద్ధ్వా నిరీహ ఉపశామ్యతి || 15.16 ||

నృదేహమాద్యం సులభం సుదుర్లభం
ప్లవం సుకల్పం గురుకర్ణధారం |
మయానుకూలేన నభస్వతేరితం
పుమాన్ భవాభిం న తరేత్ స ఆత్మహా || 15.17 ||

యదాఽఽరంభేషు నిర్విణ్ణో విరక్తః సంయతేంద్రియః |
అభ్యాసేనాత్మనో యోగీ ధారయేదచలం మనః || 15.18 ||

ధార్యమాణం మనో యర్హి భ్రామ్యదశ్వనవస్థితం ।
అతంద్రితోఽనురోధేన మార్గేణాత్మవశం నయేత్ ॥ 15.19 ॥

మనోగతిం న విస్మజేజ్ఞతప్రాణో జితేంద్రియః ।
సత్త్వసంపన్నయా బుద్ధ్యా మన ఆత్మవశం నయేత్ ॥ 15.20 ॥

ఏష వై పరమో యోగో మనసః సంగ్రహః స్మృతః ।
హృదయజ్ఞత్వమన్విచ్ఛన్ దమ్యస్యేవార్వతో ముహుః ॥ 15.21 ॥

సాంఖ్యేన సర్వభావానాం ప్రతిలోమానులోమతః ।
భవాప్యయావనుధ్యాయేన్మనో యావత్ ప్రసీదతి ॥ 15.22 ॥

నిర్విణ్ణస్య విరక్తస్య పురుషస్యోక్తవేదినః ।
మనస్త్యజతి దౌరాత్మ్యం చింతితస్యానుచింతయా ॥ 15.23 ॥

యమాదిభిర్యోగపథైరాన్వీక్షిక్యా చ విద్యయా ।
మమార్చోపాసనాభిర్వా నాన్వైర్యోగ్యం స్మరేన్మనః ॥ 15.24 ॥

యది కుర్యాత్ ప్రమాదేన యోగీ కర్మ విగర్హితం ।
యోగేనైవ దహేదంహో నాన్యత్తత్ర కదాచన ॥ 15.25 ॥

స్వే స్వేఽధికారే యా నిష్ఠా స గుణః పరికీర్తితః ।
కర్మణాం జాత్యశుద్ధానామనేన నియమః కృతః ।
గుణదోషవిధానేన సంగానాం త్యాజనేచ్ఛయా ॥ 15.26 ॥

జాతశ్రద్ధో మత్కథాసు నిర్విణ్ణః సర్వకర్మసు ।
వేద దుఃఖాత్మకాన్ కామాన్ పరిత్యాగేఽప్యనీశ్వరః ॥ 15.27 ॥

తతో భజేత మాం ప్రీతః శ్రద్ధాల్పద్వధనిశ్చయః ।
జపమాణశ్చ తాన్ కామాన్ దుఃఖోదర్యాంశ్చ గర్హయన్ ॥ 15.28 ॥

ప్రోక్తేన భక్తియోగేన భజతో మాసకృన్మునేః |
కామా హృదయ్యా నశ్యంతి సర్వే మయి హృది స్థితే || 15.29 ||

భిద్యతే హృదయగ్రంథిశ్చిద్యంతే సర్వసంశయాః |
క్షీయంతే చాస్య కర్మాణి మయి దృష్టేఽఖిలాత్మని || 15.30 ||

తస్మాన్మద్భక్తియుక్తస్య యోగినో వై మదాత్మనః |
న జ్ఞానం న చ వైరాగ్యం ప్రాయః శ్రేయో భవేదిహ || 15.31 ||

యత్ కర్మభిర్యత్తపసా జ్ఞానవైరాగ్యతశ్చ యత్ |
యోగేన దానధర్మేణ శ్రేయోభిరితరైరపి || 15.32 ||

సర్వం మద్భక్తియోగేన మద్భక్తో లభతేఽంజసా |
స్వర్గాపవర్గం మద్ధామ కథంచిద్ యది వాంఛతి || 15.33 ||

న కించిత్ సాధవో ధీరా భక్తా హ్యేకాంతినో మమ |
వాంఛంత్యపి మయా దత్తం కైవల్యమపునర్భవం || 15.34 ||

నైరపేక్ష్యం పరం ప్రాహుర్నిఃశ్రేయసమనల్పకం |
తస్మాన్నిరాశిషో భక్తిర్నిరపేక్షస్య మే భవేత్ || 15.35 ||

న మయ్యేకాంతభక్తానాం గుణదోషోద్భవా గుణాః |
సాధూనాం సమచిత్తానాం బుద్ధేః పరముపేయుషాం || 15.36 ||

ఏవమేతాన్ మయాఽఽదిష్టాననుతిష్ఠంతి మే పథః |
క్షేమం విందంతి మత్స్థానం యద్ బ్రహ్మ పరమం విదుః || 15.37 ||

|| ఇతి ఉద్ధవగీతాసు పంచదశోఽధ్యాయః సమాప్తః ||